

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
ČETRTEK
16. SEPT.
1993

Letnik XLVIII.
Štev. 37 (2721)

Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt

Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt

Cena: 8 šil.
40 tolarjev

P. b. b.

Primorska je praznovala

Primorci so v nedeljo množično proslavili 50-letnico zloma fašizma in začetek vseljudske vstaje. V Novi povici se je na slavnosti zbrala ogromna množica ljudi, prišli so borci in antifašisti z obeh strani meje. Svečanost je izzvenela z mislijo: Narod mora ceniti svojo preteklost, jo spoštovati in negovati. Če tega ne počne, ne more pokončno gledati nase, prav tako pa ne more stati ob boku drugih narodov. Če ne bi bilo NOB in boja vseh slovenskih borcev, tudi primorskih, ne bi bilo sedanje svobodne republike

Slovenije.

Proslave so se udeležili tudi najvišji državni voditelji: predsednik Kučan, predsednik državnega zbora Rigelnik, predsednik državnega sveta Kristan in nekateri strankarski prvaki. Predsednik Kučan je dejal, da gre za takšno Slovenijo, kot je danes, v prvi vrsti zasluga narodnoosvobodilni borbi. V znamenje spoštovanja je na prapor IX. korpusa pripel častni znak predsednika republike. Novogoriški župan Tomaž Marušič pa je v pozdravnem nagovoru dejal, da v Evropi ni

države, ki bi se sramovala svoje protifašistične preteklosti. V imenu IX. korpusa je spregovoril njegov nekdanji komandant Lado Ambrožič-Novljan. Ob proslavi je bila kljub dolgotrajnim sporom z ministrstvom za obrambo postrojena tudi častna četa slovenske vojske, ki jo je vodil brigadir Bogdan Beltram.

V kulturnem sporedu pod geslom iz pesmi Srečka Kosovela „Kličem vas, bratje“, so sodelovali člani slovenskih gledališč iz Trsta in Nove Gorice, združeni moški pevski zbori Primorske, fanfaristi orkestra slovenske policije, goriški pihalni orkester in dijaki z obeh strani meje.

Na tradicionalnem štehvanju v Zahomcu je letos zmagal novi član državne A reprezentance v smučarskih skokih Christian Mosser. Več o ziljskem štehvanju na 4. strani.

Minister Scholten poudarja prednost dvojezičnega pouka

Prvih deset dni po začetku pouka je še možno prijavit otroke k dvojezičnemu pouku in tik pred začetkom je doseglo ravnatelj dvojezičnih šol pismo z ministrstva za umetnost in pouk. V njem poudarja zvezni minister Scholten, da prijave nikakor niso vezane na narodno pripadnost in da imajo zato vsi starši na Koroškem pravico, da vpišejo svoje otroke v dvojezično šolo. Minister tudi pričakuje, da bodo ravnatelji obvestili starše o tej možnosti, posebno starše prvošolcev. (Možnost prijave je dana

seveda tudi v višjih razredih.)

To pismo je pozitiven primer pristopanja k dvojezičnemu šolstvu, saj je na Koroškem še vedno navada, da ni nikjer po šolah videti uradnega ali pa vsaj vidnega poziva k vpisovanju. Nasprotno: vedno znova je slišati, da nekateri ravnatelj(ce) zavajajo zainteresirane starše, da je šola namenjena izključno slovenski manjšini, kar naj bi pomenilo, da se s prijavo vsak avtomatično prišteva k le-tej. Ob tem je potrebno spomniti, da je priznavalna prisila, pa tudi povpraševanje po

narodnosti v Avstriji po zakonu nedopustno, zato ravnajo taki ravnatelji pravzaprav izvenzakonito. Seveda ni problem za prijave pri takozvanem „jedru“ narodne skupnosti, problem nastaja pri vseh sicer odprtih in razgledanih, ki vidijo prednosti dvojezičnega šolstva, vendar zato še zdaleč niso Slovenci (in zakaj naj bi bili?). „Domovini zvesti“ vedo za usodnost uvrščanja, zato pa ga tudi tako zelo zahtevajo. Ravno v vprašanju šolstva se ponovno kaže napačnost predstav, da bi kakršnokoli registri-

ranje narodne skupnosti lahko imelo pozitiven vpliv.

Lani je na Koroškem izšla brošura o prednostih dvojezičnega šolanja, letos pa je tako brošuro izdal na Gradiščanskem vodja hrvaškega kulturnega in informacijskega centra Ivančič. V njej je poziv k vpisovanju in pa pregled prednosti dvo- in večjezične izobrazbe.

Scholtnovemu pozivu sta se pridružili tudi deželna poslanka Melitta Trunk in Ani Blatnikova (DS „Narodnosti v SPÖ“).S.W.

Pesniško srečanje v Vilenici

Letošnjega (osmega) pesniškega srečanja v Vilenici se je udeležilo blizu 90 literatov iz Evrope in Amerike, nagrado pa je tokrat dobila češka pisateljica Libuša Monikova, ki piše v nemščini. denar, ki ga je dobila, je namenila beguncem. Poleg literarnih večerov so udeleženci imeli priložnost, da so v skoraj celodnevni debati razgrnili svoje poglede na svet ob interpretiranju Kocbekove pesmi Palica.

Ob interpretaciji pa se je znova potrdila stara resnica, da vsakdo vidi v umetnini predvsem tisto, kar se njemu samemu zdi prav.

Slovensko prosvetno društvo

„Borovlje“

vabi na premiero

„Kabaret Martin Krpan“ (Levstik – Veras)

v soboto,
18. septembra 1993
ob 20.00

v Kulturnem domu
pri Cingelcu na Trati

Režija: Bogomir Veras;
koreografija: Ljerka
Belak;
glasba: Roman Verdel;
igrajo domači igralci

Ponovitev kabareta bo
v nedeljo, 19. sept. 1993
ob 15.00
prav tako pri Cingelcu!

Na tem čudovitem koščku slovenske obale bomo letos udeleženci Vestnikovega izleta preživeli skoraj tri dni in dve noči.

Ste se že prijavili za

Vestnikov izlet

ki bo od petka, 8., do nedelje,
10. oktobra, 1993 tokrat prvič
na slovensko obalo

Izlet stane 1.500 šilingov, v ceno pa je vključeno:

- dve nočitvi v hotelu Emona v Bernadinu A-kategorije
- polni penzion za ves čas bivanja
- gala večerja
- vsak večer zabava, ples in še kaj
- po želji obisk vinske kleti Vina Koper (dodatno 100 šil.)
- po želji vožnja z ladjo (dodatno 100 šil.)

Dodatek za enoposteljno sobo (dve nočitvi) 300 šil.
Prijavite se lahko na upravi SV (Milka Kokot) ali v tajništvu ZSO (Urška Brumnik), 9020 Celovec, Tarviser Str. 16, tel.: 0463/514300-40 ali 14.
Udeležite se izleta, ne bom vam žal. Na Vestnikovem izletu je bilo še vedno veselo!

Zveza slovenskih izseljencev

obvešča

da bo v nedeljo, 26. sept. 1993, ob 14. uri

srečanje bivših pregnancev

v gostišču Wrolich v Ločah (Ratence) ob Baškem jezeru, obenem pa tudi

redni občni zbor

Kulturni spored bodo obogatili člani domačega prosvetnega društva „Jepa-Baško jezero“. Bivše izseljence vabimo, da se prireditve udeležijo s svojimi družinami, prijatelji in znanci!

V preteklih tednih so poleg seksističnih izpadov burile duhove različne izjave politikov na temo socialnih pravic. Gospodarstvu gre slabo, zaradi tega to ni nič čudno. Medtem ko podjetniki skušajo na vse načine znižati svoje stroške, h katerim seveda v prvi vrsti sodijo plače delavcev in nameščencev, imajo le-ti interes, da se njihov položaj ob že tako negotovem gospodarskem okolju ne poslabša.

KOMENTAR

dr. Kristijana Schellandra

Socialni dosežki niso privilegij

Nadvse važen socialni dosežek nesamosotjno zaposlenih je brez dvoma sistem kolektivnih pogodb, ki veljajo za celotne poklicne branže. Tako je tudi delavcem npr. zelo slabo razvite regije zagotovljen nek osnovni socialni standard, na drugi strani pa to koristi tudi podjetjem v visoko razvitih industrijskih mestih s pomankanjem lokalne delovne sile, ker jim je zagotovljena omejitev višine plač. Določeno preplačilo nad kolektivno pogodbo pa je izraz upoštevanja tržnih razlik med regijami in gospodarskim položajem posameznih podjetij. Istočasno je delojemalcem tudi v gospodarsko slabih obdobjih zagotovljen nek osnovni življenjski standard, podjetja pa lahko v času dobre konjunkturi prihranijo del dobička in ga investirajo npr. v modernizacijo podjetja, namesto da bi morali takoj delavcem plačati višje plače.

Ta mehanizem torej ize-

načuje regionalne razlike in nihanja konjunktura ter tako prispeva tudi v gospodarsko kompliciranih časih k določeni stabilizaciji ekonomije. Končno prispeva tudi k potrebni selekciji s tem da neinovativna in nekonkurenčna podjetja izrine iz trga. Kako važna je ohranitev kupne moči širokega prebivalstva, prikazuje npr. trenutno stanje avstrijskega gospodarstva: brez še vedno visokega povpraševanja domačih potrošnikov ob močnem upadanju izvoza bi šlo podjetjem dosti slabše.

Zato naj bi se tisti politiki in stanovski zastopniki, ki ob vsaki ustreznosti in neustrezni priložnosti zahtevajo redukcijo socialnih dosežkov delojemalcev, nekoliko bolj poglobili v kak učbenik ekonomije. Potem bi namreč spoznali, da socialne pravice in dosežki niso kakšen privilegij parazitskega malega človeka, temveč dokaj važen faktor za uspevanje gospodarstva.

Vojna se je vrnila v Hrvaško

Po 7. oktobru leta 1991 prebivalci glavnega mesta Hrvaške še niso bili tako preplašeni kot preteklo soboto, ko sta predmestje Zagreba zadeli raketi Luna, izstreljeni iz raketnega izstrelišča kninskih Srbov. Tedaj, pred skoraj dvema letoma, so palačo na Banskih dvorih, v kateri je rezidenca predsednika Tujmana, zadele rakete, sestreljene iz miga jugoslovanske vojske. Tokratna eksplozija raket iz sistema Zemlja-Zemlja sicer ni terjala smrtnih žrtev, devet ljudi pa je bilo ranjenih in nastala je velika materialna škoda. Toda to je bil šele začetek.

Obstreljevanje Karlovca in Duge rese v neposredni bližini slovensko-hrvaške meje, Gospiča, Zadra in Šibenika v Hrvaškem Primorju in Dalmaciji je Hrvaško vrnilo v pravo vojno s Srbi. Ta pa poteka na strateški liniji skoraj tisoč kilometrov od vzhodne Slavonije do Zadra na Jadranu.

Hrvaška tako vstopa v tretje leto vojne in v četrto leto upora kninskih Srbov.

Naj si nekoliko osvežimo spomin: Nezadovoljni kninski Srbi so kmalu po Tujmanovem prevzemu oblasti, spomladi leta 1990, v avgustu istega leta izvedli upor v Kninu. S hlobovni akcijski so zaprli ceste ter železnico in tako prekinili povezavo Zagreba z Dalmacijo. Od tedaj dalje so organizirali notranje življenje, oklicali republiko, letos spomladi pa so opravili referendum, na katerem so se z veliko večino odločili za priključitev k medtem nastali Republiki srbski v Bosni. Za veliko noč leta 1991 so Srbi zasedli področje nacio-

nalnega parka Plitvice, v vojni po avgustu istega leta pa še obširno področje do predmestja Karlovca, novembra je padel Vukovar in tako so Srbi zasedli kar tretjino hrvaškega ozemlja.

V marcu 1992 so nadzor nad zasedenimi ozemlji prevzele modre čelade Unproforja. Hrvaška je od njih pričakovala razorožitev Srbov in povrnitev zasedenih ozemelj. Toda medtem se je začela strahotna vojna v Bosni in Hercegovini.

Predsednik Tujman je po vsej verjetnosti storil usodno napako s tem, ko se je že v marcu 1991 v Karadordjevu in Tikvešu dogovarjal s srbskim predsednikom Miloševićem o delitvi Bosne in Hercegovine. Rezultat njegovega dogovarjanja in posrednega in neposrednega vmešavanja v vojno dogajanje v BiH je tudi enostranska hrvaška razglasitev Herceg-Bosne. S tem je močno oslabil hrvaško upravičenost zahteve po povrnitvi medtem oklicane republike Kninske Krajine. Letošnji poskus v januarju, ko je hrvaška vojska z orožjem zasedla področje elektrane Peruča, ki so jo Srbi pred tem onesposobili, Maslenskoga mostu in letališča Zemunik pri Zadru se je izjalovil. Na pritisk mednarodne skupnosti se je hrvaška vojska morala umakniti, ozemlja pa prepuštili enotam OZN, na hitro zgrajeni pontonski most preko Maslenice, ki naj bi povezal osrednjo Hrvaško z Dalmacijo, je zdržal komaj teden dni, nato pa so ga uničili kninski Srbi.

Pritisk javnega mnenja na Tujmana in njegovo HDZ,

upad popularnosti in zahteve javnosti po povrnitvi s Srbi zasedenih ozemelj hrvaško vodstvo sili v neracionalne rešitve. Ker Hrvaška od mednarodne skupnosti v tem času ne more računati na razumevanje in povrnitev ozemelj, saj ji je ta zaradi krvavih dogodkov in vpletlosti v Hercegovino celo zagrozila s sankcijami, se je prejšnji teden zatekala k vojaškemu reševanju. V okolici Gospiča je „osvobodila“ tri zasedene hrvaške vasi, kninski Srbi pa so reagirali s povračilnimi ukrepi. Napovedali so raketenje hrvaških vojaških položajev po vsej Hrvaški in tako so rakete začele zasipati bližnja mesta in padle tudi v samo predmestje Zagreba.

Vojaško-strateško je hrvaška vojska kljub močni oborožitvi nasproti vojski kninskih Srbov v podrejenem položaju. V kninsko republiko se je preko koridorja v severni Bosni v dveh letih nateklo ogromno orožja iz skladišč bivše Jugoslovanske armade v Bosni in Srbiji, njihove enote pa so okrepljene tudi s srbskimi prostovoljci in oficirskim kadrom.

Mirovni posrednik OZN Thorvald Stoltenberg je takoj po začetku spopadov od Hrvaške zahteval umik iz „osvobojenih“ vasi in se osebno odpravil na posredovanje v Zagreb.

Rakete proti Zagrebu ne napovedujejo nič dobrega. Kninski Srbi so pripravljene svoje grožnje uresničiti. Mednarodna skupnost Hrvaški ni naklonjena. Tako ji preostane samo umik oz. kapitulacija pred (kninskimi) Srbi ali pa krvava in dolgotrajna vojna.

Jože Rovšek

V Braziliji raste partnerska šola celovške dvojezične TAK

Na novinarski konferenci pretekli petek na Dvojezični trgovski akademiji v Celovcu so sekcijski vodja pri zveznem ministrstvu za pouk in umetnost Walter Heuritsch, zadolžen za sodelovanje v Braziliji, podpredsednik Koroškega deželnega šolskega sveta Herbert Würschl, ravnateljica celovške TAK Maja Amrusch-Hoja, pobudnik akcije Karel Smolle in dijaka TAK Olga Čik in Egon Hren spregovorili o nastajanju partnerske dvojezične trgovske akademije v brazilski zvezni državi Minas Gerais.

Kot smo že poročali, sta avstrijsko ministrstvo za šolstvo in ministrstvo omenjene brazilske zvezne države lansko jesen podpisala protokol o sodelovanju, ki vključuje izgraditev in delovanje trgovske akademije v glavnem mestu države Minas Gerias po vzoru Dvojezične trgovske akademije v Celovcu. V tem času je strokovna skupina deželnega šolskega sveta že pripravila strokovni program partnerske šole, brazilske šolske oblasti pa so začele z gradnjo. Temeljni kamen je bil položen 28. julija letos. Svečanosti so se udeležili tudi sekcijski vodja zveznega

ministrstva Walter Heuritsch, profesorica na celovški TAK Johanna Isop in dijaka Olga Čik iz Pliberka in Egon Hren iz Žitare vasi.

Za partnersko šolo v Belo Horizonte je veliko zanimanje, v prvem mesecu se je prijavilo nad 500 kandidatov za učence in 150 za učitelje. Šola bo začela delovati spomladi, sprejela pa bo dva oddelka učencev. S tem potrebe seveda ne bodo zadovoljene, saj je samo omenjena zvezna država površinsko šestkrat večja od Avstrije in

ima okrog 20 milijonov prebivalcev. Maja Amrusch-Hoja je ob tem izrekla zadovoljstvo, da v Braziliji raste šola po modelu celovške TAK, to pa je poleg priznanja tudi precejšnja zadolžitev za njeno šolo, Heuritsch in Smolle pa sta poudarila tudi pomen sodelovanja, ki se bo nedvomno posredno izrazilo tudi na gospodarskem področju. Ob tem je Smolle dejal, da pogreša večji interes koroškega gospodarstva.

Brazilska partnerska šola v Belo Horizonte bo kot celovška dvojezična, pouk pa bo potekal v portugalsščini in angleščini.

J.R.

Ob polaganju temeljnega kamna za partnersko šolo v Belo Horizonte sta bila tudi dijaka celovške TAK Olga Čik in Egon Hren.

Zveza slovenskih žena

vabi vse ženske na

seminar o vprašanjih**žensk kot pripadnic manjšine**

Seminar bo v soboto, 25., in v nedeljo, 26. septembra 1993 v Medijskih toplicah v Izlakah. Uvodne misli na temo „Kdo sem – kaj želim“: mag. Marija Jurić-Pahor. Nato delovni krožki: Ženska in narodna identiteta, vloga in pomen ženskih organizacij, razlike med generacijami, po želji tudi druga vprašanja.

Organiziran je prevoz z avtobusom, prav tako varstvo otrok v hotelu. Udeleženke naj bi prispevale 300 šilingov, ostale stroške pokrije Zveza slovenskih žena.

Prosimo za prijave najkasneje do 20. 9. Milki Kokot ali Urški Brumnik, tel. 0463/514300-40 ali 14.

Avtobus bo odpeljal v soboto, 25. 9. ob 7. uri zjutraj iz Dobrole vasi (podjetje Sienčnik), ob 7.15 iz Škocijana (avtobusna postaja), ob 8. uri iz Celovca (avtobusna postaja) in ob 8.20 iz Borovelj (parkirišče Konsum).

Turneja „Danice“ v Zakarpatju

Šentprimški pevci zgradili most sožitja

Slovensko prosvetno društvo „Danica“ iz Šentprimža v Podjuni se je, kot smo že poročali, prejšnji torek vrnilo z uspešne in zgodovinske enotedenske turneje po Zakarpatju v Ukrajini. Gostovanje je zgodovinskega pomena zato, ker je „Danica“ prvo slovensko koroško, če ne kar prvo koroško kulturno društvo sploh, ki je gostovalo v tej bivši sovjetski republiki. V Zakarpatju jo je povabilo tamkajšnje študentsko društvo „Juventus Europa“, gostovanje pa je v glavnem organizirala kooperativa Longo mai, ki tam skupaj z domačini gradi novo kmečko zadrugo in široko zasnovan izobraževalni center. „Danica“ je imela v Zakarpatju tri koncerte.

avstrijske dialekte z močnimi ukrajinskimi elementi. Pred drugo svetovno vojno je v Zakarpatju – takrat del Češkoslovaške – živela močna judovska skupina, ki je imela lastne šole ter sinagoge v Užgorodu. Med vojno pa so nacisti in številni domači pomagači Jude skoraj docela iztrebili, preživeli pa se polagoma odseljujejo v Izrael.

MePZ „Danica“ na koncertu v Užgorodu

Pot v Užgorod je trajala dobrih šestnajst ur, in sicer od torka zvečer do srede popoldan. Vodila je čez avstrijsko-madžarski mejni prehod Heiligenkreutz mimo Budimpešte in Miskolca ter Njiregihaze, kjer je bil daljši postanek, in prek madžarsko-ukrajinski prehod Čop. Mejne formalnosti pri vstopu v Ukrajino so bile korektno, precej pa je potnike pretreslo, da se obmejni režim samostojne Ukrajine nič kaj ne razlikuje od nekdanjega sovjetskega. Na meji še vedno stoji visok plot, tik ob njem je več metrov širok pas zorane zemlje, ki ga vsak dan pobranajo (da lahko takoj vidijo, če je kdo nameraval po tej poti zapustiti deželo), ob tem pasu pa so slej ko prej minska polja. Vdolž celotnega mejnega pasu pa je speljana steza za težko oboroženo mejno stražo.

Prva postaja potovanja je bi-

lo glavno mesto Zakarpatja Užgorod. Pevke in pevci so stanovali v hotelu pri letališču. Že dvojezični ukrajinsko-madžarski krajevni napisi na poti v mesto so pokazali, da je Zakarpatje narodno in jezikovno zelo mešano ozemlje. Pokrajina je samostojna „oblast“, po naše zvezna dežela, in ima približno 1,3 milijona prebivalcev. Od tega jih je 45 odstotkov

Piše Franc Wakounig

Ukrajincev, 18 % Madžarov, 12 % Slovakov in Rusov. Nadalje tam živijo še Poljaki, Nemci, Judje in Romi. Nemci so pravzaprav staroavstrijci, saj so potomci Nižje- in Zgornjeavstrijcev, ki jih je v te kraje naselila cesarica Marija Terezija. Sedaj jih je še za okoli pet vasi ali 2 % in govorijo čudovite starinske zgornje - oz. nižje-

Romi ali Cigani, kot jim pravijo, živijo v svojih getih, ponavadi na robovih mest. Do njihovih naselbin je zelo težko priti, kar sem sam doživel. Vodiča, ki mi je obljubil, da bo z mano šel k Romom, enostavno ni bilo. Živijo veliko slabše kot ostali prebivalci, ki jih očitno prezirajo.

V Užgorodu so „Danico“ pričakali člani društva „Juventus Europa“ in Longo mai in jo spremljali do konca gostovanja. Vsi so večjezični in zelo simpatični. V bistvu pa pogovornih težav z domačini ni bilo, kajti slovenščina in ukrajinsčina sta si zelo podobni. Z domačim šentprimškim narečjem pa se je sploh dalo pomeniti o vsem.

Prvi večer, v sredo, 1. septembra, je bila na sporedu srečanje s študenti. Led je bil hitro prebit in vzpostavljeni so bili osebni stiki, ki so bogatili gostovanje v Ukrajini. Vsaka skupina je predstavila sebe in svojo domovino in pogovor je kaj kmalu stekel tudi o problemih in težavah, s katerimi se soočajo prebivalci Zakarpatja. Dobršen del pogovorov pa je bil namenjen manjšinskim vprašanjem ter ureditvam in pogojem, v katerih živijo razne narodne skupnosti. A o tem več na drugem mestu.

Naslednji dan je bil namenjen ogledu znamenitosti Užgoroda, med katere sodijo predvsem mestni muzej v gradu, muzej zakarpatške arhitekture in kmečke obrti na prostem in grško-katoliška stolnica, ki jo ta čas renovirajo. Mesto ima 120.000 prebivalcev in je politično, upravno, gospo-

darsko in kulturno-izobraževalno središče Zakarpatja. Glavna industrijska panoga je tekstilna industrija, pomembni pa sta tudi usnjarsko-čevljarška in kovinska industrija. V Užgorodu je ena največjih tovarn turbin v Ukrajini. Drugače kot mesto Mukačevo Užgorod nikoli ni bil vojaško središče sovjetske armade in zato v njem tudi ni pomembnih vojaško-industrijskih kompleksov. Industrializacija pa je zapustila težke ekološke probleme in prav zadnje čase se v Ukrajini, posebno pa v Zakarpatju, prebujata ekološka zavest. Pesimisti menijo, da je že skoraj prepozno.

Zelo znana je užgorodska univerza, ki je po številu fakultet in po ugledu za kijevsko na drugem mestu v Ukrajini. Predvsem jezikovne smeri so na zelo dobrem glasu. Univerza ima stike domala z vsemi znanimi vseučilišči sveta, med drugim tudi s celovško univerzo. Prav sodelovanje z njo so užgorodski univerzitetni profesorji zelo hvalili. Užgorod je nasploh šolski center Zakarpatja. Po osamosvojitvi Ukrajine so ustanovili več gimnazij, licejev, obrtnih šol, že tradicionalno pa sodi med najbolj ugledne šole prav glasbena šola. V njej je v četrtek, 2. septembra, imela „Danica“ prvi koncert. Publika, predvsem dijaki in študentje in predstavniki številnih kulturnih društev in zborov, je bila navdušena nad kvalitetnim koncertom in je stoje ploskala nastopajočim. Predsednik „Danice“ Stanko Wakounig je v izbranih besed-

dah predstavil društvo, njegovo delovanje, Koroško in Avstrijo, omenil je skupne slovenske korenine ter dejstvo, da smo do leta 1918 bili pod skupno državo, avstro-ogrsko monarhijo. „Danica“ je predstavila svoj bogat pevski repertoar, zapela pa je tudi ukrajinsko „Hopšidiridi“.

Že na prvem koncertu smo spoznali simpatično, a za nas povsem novo navado: poslušalci svojega veselja nad petjem in priznanja pevcem ne izražajo le s ploskanjem, ampak tudi tako, da posameznim pevcem prinašajo na oder rože.

Po koncertu je bil na sporedu fototermin za krajevni tisk, ki je po svojih možnostih angažirano spremljal gostovanje „Danice“. Petkov dopoldan (3. september) je bil namenjen obisku črnoborzijanskega trga pred užgorodskim nogometnim stadionom. Tržnica je ograjena, za vstop je kupcem treba odmeriti nekaj kuponov. Plačilno sredstvo je ameriški dolar, možno pa je dobiti vse, od specialnih ur bivše sovjetske armade do japonske vrhunske elektronike. Nad vsem bedi prekupevalna mafija, s katero policaji in varnostniki sodelujejo.

Popoldne pa smo se srečali s profesionalnim zborom „Cantus“, ki sodi v sam evropski zborovski vrh. Posebej za „Danico“ je zbor pripravil izboren program, ki je segal od del renesančnih mojstrov do najsoodobnejših kompozicij svetovne glasbe. Da je možno Mozarta sijajno zaigrati brez instrumentov, so cantusovci pokazali mojstrsko. Med zboroma so se spletele močne prijateljske vezi in „Danica“ je „Cantus“ povabila na gostovanje na Koroškem.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Stolnica unijatske cerkve

Pevci so odkrili plakat z napovedjo koncerta

SLOVENSKI VESTNIK Nadstrankarski časopis koroških Slovencev

Uredništvo/Redaktion: Tarviser Straže 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/514300-34 in 40, teleks 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Usmerjenost lista/Blattlinie: seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

Urednika/Redakteure: Jože Rovšek, Sonja Wakounig.

Izdajatelj in založnik/Herausgeber und Verleger: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, Tarviser Straže 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, telefon 0463/514300, teleks 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Tisk/Druck: Založniška in tiskarska družba z o.j. Drava, Tarviser Straže 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/50566, teleks 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Oglašila/Anzeigen: Tarviser Straže 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/514300-30 do 34 in 40, teleks 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Letna naročnina: za Avstrijo 370 šil. (za upokojece 280.); za Slovenijo 1500 tolarjev.

Knjižna razstava Prežihovih del

V Slovenski študijski knjižnici v Mladinskem domu
Mikschallee 4, 9020 Celovec,
telefon (0463) 32 385

Knjižnica posluje: pon., tor. od 10. do 18. ure
sr., čet., pet. od 8. do 16. ure

PREŽIHOV ALBUM – uredil Tone Sušnik. – Lj.: Borec, 1983. – 263 str.: il.

KORUZA Jože Prežihov Voranc in boji za Koroško v letih 1918 – 1920. – Celovec: Klub Prežihov Voranc, 1981. – 59 str. – (Prežihova knjižnica: 2)

MESSNER Mirko Prežihov Voranc und die Bauern. – Klagenfurt/Celovec: Slovenski znanstveni inštitut, 1980. – 215 str. – (Disertacije in razprave: 4)

SUŠNIK Tone Po Prežihovih Kotljah. – [Ponatis]. – Ravne na Koroškem: Kulturna skupnost Ravne, 1989. – 51 str.: ilustr.

PREŽIHOV Voranc Od Kotelj do Belih vod. – V Ljubljani: Mladinska knjiga, 1975. – 209 str. – (Knjižnica Kondor: 151)

PREŽIHOV Voranc Doberdob: „vojni roman slovenskega naroda“. – Maribor: Obzorja: Lj.: Mladinska knjiga, 1980. – 503 str. – (Petdeset najlepših po izboru bralcev)

PREŽIHOV Voranc Požganica: roman iz prevratnih dni. – Maribor: Obzorja, 1981. – 455 str. – (Izbrana dela: 1)

PREŽIHOV Voranc Die Brandalm: Roman aus den Umstürzten. – [1. Aufl.]. – Klagenfurt: Drava: Trieste: Editoriale stampa Triestina SpA, 1983. – 469 str.

PREŽIHOV Voranc Samorastniki: koroške povesti. – Lj.: Mladinska knjiga, 1978. – 265 str.: ilustr. – (Petdeset najlepših po izboru bralcev)

PREŽIHOV Voranc Wildwüchslinge/aus dem Slowenischen von Janko Messner. – [2. Aufl.]. – Klagenfurt: Drava: Trieste: Editoriale stampa Triestina SpA, 1983. – 255 str.

PREŽIHOV Voranc Solzice: spomini na Prežihovo mater. – Lj.: Mladinska knjiga, 1981. – 101 str.: barvne ilustr. – (Zbirka Zlata knjiga)

PREŽIHOV Voranc Maiglöckchen: elf Kindheitsgeschichten. – Klgt. : Drava: Trieste: Editoriale stampa Triestina SpA, 1985. – 97 str.

Deset let Celovškega zvona

Deset let že izhaja revija Celovški zvon in zadnja številka jubilejna vsebuje zato kar deset spremnih besedil na temo desetletnice. Nekaj misli iz tekstov:

„Kot Korošec moram priznati, da nam koroškost revije (še) ni uspela v zaželenem obsegu.“ (Reginald Vospernik) „Naključje je hotelo, da se je pred desetimi leti našlo pri isti zamisli dovolj nepremišljenih ljudi, ki so začeli početje, za katerega tedaj ni bilo mogoče pričakovati pohvale.“ (Vinko Ošlak) „Loviti v slovenska jadra vetrove sveta, a skozi filter naše identitete.“ (Alojz Rebuta) „...desetletje, v katerem je slovenski narod doživljal dogodke, ki sodijo med najodločilnejše v njegovi zgodovini.“

Zato je revija vse to spremljala, ocenjevala in osmišljala.“ (Anton Stress) „Pomladitev sodelavcev je – kot kaže – dobro uspela, iskanje stika z mlado koroško inteligenco naj bi bila ob jubileju Zvona naloga nas, ki živimo v Celovcu“ (Franc Kattinig) „...je bil mobiliziran celotni cenzurni aparat v vseh množičnih občilih, ki so se bolj ali manj dosotjno zgrajala nad predrznostjo, ko se je prvič na Slovenskem vsaj na papirju izenačil partizanski in domobranski ideal.“ (Andrej Capuder)

V tem Zvonu objavljajo svoje prispevke še Miha Pintarič, Anja Muck, Gorazd Živkovič, Janez Rotar, France Pibernik, Jože Marketz, Ludvik Karničar in Marija Spieler, Marguerite Yourcenar in zora Tavčar.

Šolanje gledališnikov in lutkarjev

Zveza kulturnih organizacij Slovenije vpisuje v 1. letnik 30 slušateljev za Gledališko in lutkarsko šolo. Pouk poteka ob koncih tedna (53 ur mesečno), namen pa je za razširitev splošnega kulturnega obzorja s poudarkom na gledališki teoriji in praksi. Nagovorjeni so

predvsem srednješolci in študentje.

Program: osnove gledališke režije, osnove lutkovne režije in animacije, glasba v gledališču, jezikovna vzgoja, uglaševanje telesa, teorija gledališča, osnove gledališke igre.

Šolanje spremlja še vrsta spremljevalnih dejavnosti kot so ogledi gledaliških predstav, likovnih razstav, ekskurzije in predavanja s sorodnih področij.

Zadnji rok za prijave je 25. september 1993. Podrobnejše informacije: ZKOS, Štefanova 5, Ljubljana, tel. 03/061/217 860 (Marjana Pirc) ali 151 028-14 (Metka Zobec).

Opravičilo

Zaradi tehničnih težav v tiskarni ste Slovenski vestnik tokrat prejeli z enodneвно zamudo. Prosimo za razumevanje!

Uredništvo

Štehanje, Kirchttag in še kaj

V nedeljo popoldne se odpravim na Ziljo. Kot se spodobi na 12. september, ko ima gorjanska fara žeganje, semenj, Kirchttag, kakor je povsod pisalo. Žegen pa je na Zilji povezan s štehanjem, s tem najbolj značilnim, zdaj že kar preveč turističnim običajem. Kje bo štehanje oz. petje pod lipo še najbolj slovensko? Tudi v Draščah piše Kirchttag in vidim pripravljene konjenike. Prav tam zagledam Lajka Milisavljevića, tega večno mladega petdesetletnika. Hitro me napoti v Zahomc, tam je tudi Samo Vremšak, mi pravi. V Zahomcu ga res že od daleč zagledam, z vso svojo glasbeno radovednostjo pričakuje petje pod lipo.

Konji, pravilneje kobile, so pripravljene. Na njih sedi devet mladeničev v narodnih nošah. Nedaleč stran je zbrana skupina deklet, tudi v ziljskih nošah. Ena od njih drži čudovito spleten venec, ki ga bo prejel tisti štehovc, ki bo dokončno razbil sod'č ali fasl na stebri ali štemplu. Kobile, rejene, s privezani repi, hrzajo, štehovci se postavljajo v vrsto, v rokah držijo težke ošiljene kijve. Na znak vaše muzike se poženo v dir. Votlo zadoni sod'č pod udarci kijev. Pa je trden, le kaka doga poč, ostane pa cel. Vmes fantje pod lipo pojo. Stare ziljske obredne pesmi. Štehovci se ponovno poženejo v dir. Kako hitre so rejene kobile. Fasl je že krepko izdelan, je pa še cel. V tretjem poskusu že pade od njega nekaj dog, vendar še visi na stebri. Šele v četrto ali peto ga povsem razbijejo. In kdo je zmogovalec? Christian Mosser, odlični skakalec iz Zahom-

ca, ki si je letos prisluzil vključitev v avstrijsko A reprezentanco. Seveda je bilo to nekako zmenjeno, saj so v zadnjem poskusu nekateri štehovci mahali v prazno, tako da je Christian lahko dokončno zbil sod'č. Od dekleta je seveda prejel krencl'v za trajno last.

Fantje in možakarji vztrajajo pojejo, vmes si tudi nekoliko zalivajo grlo. Vneto jim priteguje tudi Samo Vremšak, prirejevalec znanega venca Ziljska ohcet. Kako, da zna tudi te pesmi? Pove mi, da je pravkar

kleta v ziljskih nošah. Godba zaigra, ples se začne, koliko čudovitih barv, uglajenih in nerodnih kretenj plesalcev. Med gledalci vidim mnogo znanih obrazov, od vsepovsod in seveda znane Zahomčane: Wiegelejeve, Millonigove, Krieglove, Zwittrove in druge. Vse je zelo svečano. Ponosni so na svojo tradicijo. Upravičeno.

Na Gorjanah, kamor smo šli čestitat zmagovalcu tamkajšnjega štehanja Danielu Meschnigu in ostali pri gostoljubni družini na mavžni, je Lajko

Dekleta čakajo, komu bodo izročila „krencl'v“

končal priredbo venca Ziljski žegen, ki ga je za mešani zbor prestavil za šentjakobski Rož.

Obiskovalci se začno zbirati v velikem krogu pod lipo. Naredijo prostor za visoki rej. Kmalu krog napolnijo štehovci, spremljajo pa jih brhka de-

pripovedoval, da je leta 1969, ko je prvič snemal petje pod lipo, bilo razen ene pesmi še vse slovensko, letos pa so jih zapeli le še tri ali štiri. V Zahomcu so letos zapeli eno nemško, bodo prihodnje leto že dve, nato pa tri, štiri...? J.R.

Kristijan Filipič v mendarodnem orkestru na Tirolskem

Flavtist Kristijan Filipič iz Velinje vasi pri Bilčovsu je v avgustu sodeloval kot 1. flavtist v mednarodnem simfoničnem orkestru v Erlu na Tirolskem. Od 12. do 30. avgusta se je v tem kraju zbralo 80 mladih glasbenikov v starosti od 15 – 25 let iz štirih celin. Pod vodstvom štajerskega dirigenta Aloisa Hochstrasserja so nastudirali obsežen program, in sicer: dve Peer Gynt suiti E. Griega, koncert za violino in orkester P. I. Čajkovskega s solistom iz Amerike, 7. simfonijo L. van Beethovna in 6. simfonijo P. I. Čajkovskega, imenovano „Patetique“. Poleg Kristijana so igrali tudi flavtisti iz Nemčije, Norveške in Japonske. Orkester je imel dva koncerta v Erlu, nato so pa gostovali še v Maierhoffnu v Zillertalu. Poleg sodelovanja v orkestru so igrali v raznih komornih zasedbah, s katerimi so imeli še dva koncerta. Kristijan si je pridobil številne nove prijatelje. Mladi glasbeniki so se hkrati izpopolnjevali tudi pri

denko obiskoval tudi mojstrski razred prof. Irene Grafenauer na Mozarteumu v Salzburgu. Nekaj ur bo še vedno poučeval na slovenski glasbeni šoli. Ta čas se pospešeno pripravlja na zvezno tekmovanje „Jugend musiziert“ Avstrije, ki bo od 14. do 24. oktobra v Leobnu. Tam bo tekmoval kot solist in v dnu s flavtistko Silke Ronjak, s katero sta osvojila 1. nagrado na letošnjem deželni tekmovanju v Celovcu. Svoj tekmovalni program bo sta izvajala na celovečernem koncertu v soboto, 16. oktobra v ljudski šoli v Bilčovsu, na katerega že danes vabita vse ljubitelje kvalitetne glasbe.

Lovro Sodja

Datum	Kraj	PRIREDITVE	Prireditelj
Sreda, 15. 9. 19.30	v Arhivu Roberta Musila v Celovcu	Irrgärten der Sehnsucht – Pesmi Sigrun Kampf; Musilov arhiv predstavitev. Okvirni program: Kristijan Filipič in Silke Ronjak (oba prečna flavta) Srečolov s knjigami!	
Četrtek, 16. 9.	izlet	Izobraževalno potovanje Sodalitete obisk in spoznavanje kulturnega dela Slovencev v Reziji	Dom v Tinjah
Od petka, 17. 9. do nedelje, 19. 9.	dom v Tinjah	Silkanje akvarelov za začetnike in napredujoče; vodi Gudrun Frey	Dom v Tinjah
Sobota, 18. 9. 20.00	pri Cingelcu na Trati	Levstik – Veras: Kabaret Martin Krpan; nastopajo domači igralci; glasba: Roman Verdel	SPD „Borovlje“
Sobota, 18. 9.	izlet	Spoznavajmo Slovenijo: Maribor – Ptuj; vodi Pepca Weiss	Dom v Tinjah
Nedelja, 19. 9. 14.00	na Davidovem travniku	Vaški praznik v Šmihelu	
Nedelja, 19. 9. 10.00	pred kulturnim domom	Radiško žegnanje	SPD „Radiše“
Od 19. 9. do 25. 9.	Dom v Tinjah	Izobraževalno potovanje na Sicilijo; vodi dv. svetnik Johann Sturm	Dom v Tinjah
Petek, 24. 9. 19.00	pri Cingelcu na Trati	Redni občni zbor SPD „Borovlje“	SPD „Borovlje“
Petek, 24. 9. 20.00	v kulturni dvorani na Bistrici v Rožu	Frane Puntar: Drežanje v kamen nastopa mlada igralska skupina SPD Šentjanž. Režija Peter Militarov. Ponovitev 25. 9. ob isti uri.	SPD Šentjanž
Sobota, 25. 9. 20.00	pri Pušniku v Šentkandolfu	Veselica v Kotmari vasi	SPD „Gorjanci“
Nedelja, 26. 9. 14.00	pri Pušniku v Ločah	Občni zbor in srečanje bivših pregnancev	ZSI

RAZSTAVE

TINJE

– Dom v Tinjah – razstave slik Mira Stariča (do 5. 10.)

VRBA

– Casino Hotel Mösslacher – Max Gangl – Skulpturen im Freiraum (do 31. 9.)

CELOVEC

– Hiša umentikov, Velika galeirja – Sepp Schmölzer – Willi Bahr – Sonnenbilder, vernisaža 9. 9. ob 19. uri; (do 25. 9.)
– Mala galerija – Gernot Baur – risbe, vernisaža 9. 9. ob 19. uri (do 25. 9.)

BELJAK

– Kongresna hiša – 9. teden antikvitete – razstava od 16. do 20. septembra

BEGUNJE

– Galerija Avsenik – otvoritev razstave slik Valentina Omana v sredo, 15. 9. ob 18. uri, okvirni program: Dušan Sodja in Andrej Zupan, duo klarinetov

Je HAGO zrel za stečaj?

CELOVEC. Po pisanju dnevnika Republika oz. njenega novinarja Petra Tomaža Dobrile je podjetje HAGO v Celovcu, ki ga je v letih 1987-88 ustanovilo slovensko papirniško združenje Slovenija papir, v resnih in hudih finančnih težavah in tako rekoč zrelo za stečaj. Resna situacija naj bi nastala zaradi skrajno zgrešene politike v slovenski papirniški industriji, ki so ji takrat botrovali predsednik združenja Miro Varšek, direktor papirnice Videm-Krško, ki je medtem po odstavitvi švedskega upravitelja šla v stečaj, Silvo Gorenc in Maks Kocbek, nekdanji direktor Sladkogorske in sedanjí direktor HAGO.

Ob vsesplošni krizi papirniške industrije v Evropi se kriza HAGA kaže tudi kot posledica nepravilnih kalkulacij, katerih žrtev je bila tudi celulozarna Obir v Železni Kapli, saj so vodilni funkcionarji slovenskega papirništva preveč stavili na ekološko še bolj problematični Magdalen pri Beljaku, ob tem pa uživali vso podporo slovenske gospodarske zbornice, Ljubljanske banke in ne nazadnje tu-

di slovenske politike. HAGU naj bi v tem trenutku pomagala ogromna finančna injekcija v višini od 150 do 200 milijonov šil.

HAGO je po ukinitvi Tovarne celuloze Obir podedoval njen kapital v višini nad 100 milijonov šil., z vložkom Slovenija papirja pa naj bi njegov kapital znašal skupno kar 250 milijonov šilingov. Sedanja njegova pasiva naj bi znašala kar okrog 350 milijonov. V povezavi s Hagom pa so seveda ogrožena tudi njegova predstavništva v Frankfurtu, Budimpešti in Milanu. Kolikšen delež stečajne izgube naj bi utrpela Zveza slovenskih zadrug, ki je ob Bank Austria AG Hagova matična banka, ni znano.

Direktor Haga Maks Kocbek zatrjuje, da do stečaja ne bo prišlo in da bi bilo ob poravnavi dolgov domačih družabnikov podjetje likvidno, vendar njegov optimizem temelji predvsem na pogojnikih. Ti pa se predvsem v koroški menedžerski družbi le redko spremijo v aktive, zato je situacija Haga zagotovo zelo težka.

Jože Rovšek

Papirničarji so v težavah

CELOVEC. Trgovsko podjetje Hago, ki ga je julija 1986 ustanovila slovenska papirniška in grafična industrija, se je znašlo v likvidnostnih težavah. Vzroki so v neposobnosti slovenskih družabnikov, da zmanjšajo svoje dolgove, in v manjšem obsegu trgovanja v letošnjem letu.

Obseg poslovanja, ki je v letu 1992 znašal 1,2 milijarde avstrijskih šilingov, se bo zaradi znižanja cen v papirni industriji, devalvacije lire in novih trgovskih poti papirnice Vevče in Količevo, v letošnjem letu zmanjšal skoraj za polovi-

co. Njihov največji dolžnik pa je papirnica Videm, ki je v stečaju.

V Hagu rešitev likvidnostnih problemov vidijo v zniževanju terjatev do slovenskih družabnikov, katerim so ponudili možnost najetja ugodnega dolgoročnega kredita, in v prodaji nekaterih naprav v Vidmu v stečaju. Kapital, ki so ga slovenski družabniki vložili v Hago, pa je zavarovan s premoženjem firme.

Hago svojim partnerjem zagotavlja, da bo posle še naprej normalno izvajal in jih sproti obveščal o svojem položaju.

Maks Kocbek, poslovodja Haga

Obrtni sejem v Celju in 500-letnica Gorenjskega sejma

CELJE, KRANJ. V petek so v Celju odprli tradicionalni Obrtni sejem, ki je letos prerasel v največji sejem drobnega gospodarstva v prostoru Alpe-Jadran. Celjska mestna občina je v razširitev in posodobitev sejmskih prostorov in infrastrukture v letošnjem letu vložila preko 7 milijonov šilingov poleg šest obstoječih so postavili še pet montažnih dvoran.

Na celjskem Obrtnem sejmu razstavlja preko 1700 obrtnikov in malih podjetij iz 18 držav, organizirana je prodajna razstava, velik zabaviščni prostor, organizatorji pa pričakujejo kar dvesto tisoč

obiskovalcev. Kako pomemben je celjski Obrtni sejem, dokazuje tudi podatek, da ga je odprl slovenski premier dr. Janez Drnovšek.

V Kranju pa so v petek zvečer svečano proslavili petstoletnico Gorenjskega sejma, ki je s temi leti tudi starosta med slovenskimi sejmi. Njegova dejavnost je zelo živahna, vključuje se v sejmsko združenje Alpe-Jadran, govornice, da bo vanj vlagal tudi Celovski sejem, pa so v Kranju zbudile kar nekaj polemike. Predvsem je temu nasprotoval znani kranjski župan liberallec Vitomir Gros.

V Ljubljani odprli Svetovni center (WTC)

LJUBLJANA. Po dveh letih gradnje so pretekli četrtek v Ljubljani odprli najvišjo stavbo v Sloveniji, visoko 72 m, v kateri je nameščen prvi Svetovni trgovski center v t. im. vzhodni Evropi. Odprl ga je predsednik slovenske repu-

blike Milan Kučan, odprtja pa se je udeležil tudi predsednik Združenja WTC s sedežem v New Yorku Guy Tozzoli. Njegova prisotnost je v še večji meri poudarila pomen tega centra, saj je pravi model za vzhodno in srednjo Evropo.

Zveza slovenskih zadrug v Celovcu razpisuje delovna mesta

a) sodelavca/sodelavko za inozemski oddelek z znanjem angleščine in italijanščine. V poštev pridejo absolventi ustreznih šol ali interesi s primerno prakso.

Plača po dogovoru. Nastop službe možen takoj.

b) sodelavca/sodelavko za bančni šalter z znanjem italijanščine.

Znanje obeh jezikov je na ZSZ samoumevno.

Prošnje pošljite na: Zveza slov. zadrug v Celovcu, r. z. z. o. j., Paulitschgasse 5-7, 9010 Celovec.

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE

18.10-19.00

Sreda, 15. 9. Glasbena sredo.

Večerna 21.05 – 22.00 Večer s slovenskim oktetom

Četrtek, 16. 9. Rož – Podjuna – Zilja.

Petek, 17. 9. Zvočno pismo

Sobota, 18. 9. Od pesmi do pesmi – od srca do srca

Nedelja, 19. 9.

6.30–7.00 Dobro jutro na Koroškem – Duhovna misel (Hermann Kelih)

18.10–19.00 Dogodki in odmevi

Ponedeljek, 20. 9. „Učimo se za življenje!“ – Ponudbe slovenskih in dvojezičnih izobraževalnih ustanov

Torek, 21. 9. Partnerski magazin

SAK v 3. kolu Avstrijskega pokala

Leibnitz – SAK
0:0, 3:4

(enajstmetrovke)

SAK: Preschern, Savič, L. Sadjak, Pappler, Wölbl, S. Sadjak, Sienčnik (57. Ramšak), Šmid, Blajs, M. Sadjak, Lipusch.

Kot edinemu klubu iz koroške lige je SAK uspel podvig v 3. kolo avstrijskega nogometnega pokala (ÖFB-Snickers-Cup), čeprav v 120. minutah ni dosegel gola, pač pa je imel več sreče v streljanju enajstmetrovk.

Danes SAK igra na celovškem stadionu

Zaradi pokalne tekme preteklo nedeljo je bila tekma SAK – ATSV Wolfsberg preložena na sredo, 15. 9. 93. Ob 17. uri se bosta moštvi pomerili na celovškem stadionu, ker je igrišče v Trnji vasi zasedeno.

Prihodnja tekma:
sobota, ob 16.30 uri.

20 let nogometa v Selah

Prihodnje leto slavi nogometna sekcija DSG Sele svojo 20-letnico obstoja. V okviru te obletnice so minulo nedeljo priredili že prvi nogometni popoldan, v katerem so se po prvenstveni tekmi prve ekipe Selanov pomerili tako nogometaši naraščaja kot tudi nekdanji nogometaši DSG Sele s sovrstniki SAK, Škofje Loke in Borovlj.

Tekma je bila zelo izešana, možnosti so bile na obeh straneh, vendar je SAK rešil pred zadetkom izvrstni vratar Adi Preschern.

Odločitev je bila torej v streljanju enajstmetrovk.

Lojze Sadjak je tudi v pokalni tekmi uspešno vodil svoje moštvo.

Podliga-vzhod

ASV – Bilčovs 2:2

Tudi tokrat le neodločen rezultat za Bilčovščane, ki so proti predzadnjemu na lestvici pričakovali nekoliko več. Trenerju Si-

giju Hoblu je manjkalo nekaj standardnih igralcev, tako da ni mogel nastopiti s kompletnim moštvom.

1. Razred D			
	Grebinj – Globasnica	1:3	
	Labot – Žel. Kapla	1:0	
	Šentandraž – Dobrla vas	3:1	
	Šmihel – Eitweg	2:0	

Vabilo na blagoslovitev zvona prijateljstva

v planinski koči Attilo Grego (1389 m) južno nad Kanalsko dolino, v **nedeljo 19. 9. 1993 ob 11. uri**.
Z avtom: Po stari cesti skozi Trbiž in Kanalsko dolino in še naprej do vasi Dogna/Dunja. Tam odcep na levo proti vzhodu, do konca dunjske doline (parkirišče), od koder je še 10 minut hoje do koče.
Druga možnost: Z avtom skozi Ovežo vas/Valbruna (pod Višarjami) južno v dolino Zajzere. Nato odcep na desno, peš 1 uro do koče.
Informacije: H. Lesjak (tel.: 04762/61061), L. Urbajs (tel.: 04274/38635).

Tokrat po sreči zmaga Selanov

Sele – Frantschach

2:0

Čeprav selski nogometaši s svojim igranjem niso bili zadovoljni – pred domačo publiko so želeli zaigrati lepše in učinkovitejše – sta konec koncev važni le obe točki, ki so ju osvojili in s tem obdržali drugo mesto na lestvici. Trener-igralec Nanti Travnik je po tekmi dejal: „Vedeli smo, da je nasprotnik močan, zato smo šli v tekmo z določenim respektom. Kmalu smo opazili, da le niso tako nevarni, vendar, če ne bi imeli v svojih vrstah Igorja Maverja, ki nas je že spet rešil, bi lahko igrali še dve uri, pa ne bi dali gola. To je bilo nekoliko zmaga po sreči, kajti

oni so imeli nekaj lepih priložnosti, ki pa jih je dobro branil Erich Oraž.

Naša deviza je: doma obe točki, na tujem vsaj eno in če nam to uspe, bomo zagotovo nekje na vrhu. Nudi se nam možnost, da tudi z 2. mestom lahko pridemo v podligo, ker se bo ustanovila regionalna liga in bodo zato spremembe tudi v vseh drugih razredih. Z našim novim igralcem Igorjem Maverjem sem zelo zadovoljen, saj je v tekmah dal že 9 golov, Aleksander Čertov pa zaradi svojih službenih obveznosti še ni mogel dovolj treni-

rati, tako da mu še manjka moči.

Tudi z moštvom v celoti sem zadovoljen, saj tudi moram biti, ko pa smo v 7 tekmah osvojili že 11 točk. Seveda vso tekmo še ne igramo takšnega nogometa, kakršnega bi si gledalci želeli, vendar mislim, da smo že sposobni pokazati, kaj znamo vsaj 45 do 50 minut tekme.

V jesenski sezoni imamo doma v glavnem nasprotnike iz labotske doline, vigredi pa nas na domačem igrišču čakajo vsi derbiji, kar je za nas zelo dobro. Prihodnjo nedeljo pa nas čakajo Šmarječani, ki so nam že obljubili, da nas bodo zaustavili, kar pa ne bo tako lahko. Zato bomo poskrbeli mi.“

Tesno pokrivanje nasprotnikovih igralcev na tekmi v Selah.

ZA NAŠE PLANINCE

Mirnock (2110 m)

Pred nedavnim sem se z navdušenim planincem Florijem podal na 2110 metrov visoki vrh Mirnock v Mirnockovi skupini. To mogočno 25 kilometrov dolgo pogorje s pet vrhovi nad 2000 metri višine obdaja na zahodu Millstättsko jezero, na severu jezera Feldsee in Afritzer See (nekoč eno jezero, plaz z Mirnika pa ga je razdelil na dvoje), na vzhodu Osojsko jezero, na jugu pa reka Drava. Od vrha Mirnocka na zahodu se to pogorje polagoma znižuje v smeri proti jugovzhodu. Nad gozdno mejo so na južni prisojni strani prostrani pašniki, torej svet, ki je pozimi zelo primeren za

turno smučanje.

Iz znanega turističnega kraja Afritz na severni strani Mirnockovega pogorja je na 1800 metrov visoko planino Amberger Alm speljana sedežnica, ki služi predvsem zimskemu turizmu. Temu smučarskemu centru pravijo Verditz (ime izhaja iz besede brdič, kar je pomanjševalnica besede brdo). V bližini gorske postaje se na omenjeni planini nahaja tudi nekaj jezerc, med katerimi je najbolj privlačno jezero Schwarzsee, od koder preko vrhov Palnocka (1905 m) in Rindernocka (2024 m) proti vrhu Mirnocka vodi markirana pot št. 180. Vrh razgled-

nega Mirnocka je obenem stikališče mnogih markiranih poti iz raznih dolinskih krajev.

Južno pod Mirnockom je rojstni kraj Franza Klammerja, Mooswald. Nekoliko nižje je vas Fressach/Breže, znana po protestantskem muzeju, v katerem se nahaja slovenska Dalmatinova biblija in kraj, kjer se sreču-

Piše Lubo Urbajs

jejo književniki raznih evropskih dežel.

Ker nisem prijatelj vročega sonca, sem se odločil za severno osovno stran vzpona iz že omenjenega turističnega kraja Afritz. Tik pred jezerom Afritzer See je na levo v severno pobočje Mirnocka speljana gorska cesta (cestnina), ki se v okljukih vije do 1600 metrov visoke planinske

postojanke Kohlweißhütte (parkirišče). Po tej cesti sva si z avtom prihranila tri ure hoje. Od tod je do vrha Mirnocka preko vzhodnega grebena pičili dve uri hoje. Čeprav je bila letos poleti velika suša, sva pri najinem vzponu prečkala kar nekaj potočkov, ki so veselo žuboreli proti dolini in ob njih tešila žejo. Sprva naju je markirana pot št. 183 precej strmo proti jugu vodila do vzhodnega grebena, nato pa po njem lagodno proti zahodu (markacija št. 180) na vrh, katerega krasi velik križ. Nudil se nama je lep razgled na Millstättsko jezero, na z večnim snegom obdani Hochalm Spitz (3360 m) ter na vzhodu na bližnji Rindernock, pod katerim se zrcali majhno jezerce, ob katerem so se pasle krave. Uživala sva prekra-

sen gorski svet, poln tistih čarov, ki jih lahko doživljaš samo z gorskih višav.

V dolino oziroma k najinemu avtomobilu sva se

vrnila po drugi poti, naravnost proti severu strmo navzdol in pri koči „zašpilala klobaso“. Skupno je bilo 3 in pol ure hoje. Lahka tura.

